Raadsmededeling openbaar

Nummer	:	160-2024
Datum	:	22 oktober 2024
B&W datum	:	22 oktober 2024
Beh. Ambtenaar	:	R.P.J. Letteboer
Portefeuillehouder	:	J.C. Wikkerink en A.J. te Lindert
Onderwerp	:	Raadsbijeenkomst “Inzicht in voortgang op het Sociaal Domein”

Aanleiding:
Het college heeft in de oordeelsvormende vergadering van 9 april jl. toegezegd dat zij het initiatief neemt voor een vervolggesprek met uw raad over inzicht in de voortgang op het Sociaal Domein. Dit vervolggesprek met uw raad vond plaats op de avond van 24 september jl.

Het gesprek vond plaats op basis van een analyse die is uitgevoerd door beleidsadviseurs van het team Mens en Samenleving en de door hen voorgestelde denkrichting over hoe goed inzicht in voortgang vorm zou kunnen krijgen. De insteek van het gesprek was om van uw raad feedback op te halen over de denkrichting, waarmee het team in de komende maanden stappen kan gaan zetten in de richting van een concrete, in de praktijk werkende uitwerking. Het college heeft daarbij veranderkundigen Jos Bakker en Wibo Haverkate, van de Hele Olifant, verzocht om uw Raad in het gesprek mee te nemen in de redenering die het team heeft gevormd over het in beeld brengen van voortgang.

Met deze raadsmededeling blikken wij kort terug op deze avond, ontvangt u van ons de bijbehorende presentatie en informeren wij u over het vervolg.

Inhoud mededeling:
Als eerste willen wij uw raad bedanken voor de hoge opkomst en uw betrokkenheid tijdens deze avond, vrijwel uw voltallige raad was bij het gesprek aanwezig en actief betrokken.

Aan de hand van een presentatie is uw raad meegenomen in onze denkrichting om met u onderbouwd het gesprek aan te gaan over inspanningen, resultaten en impact in het Sociaal Domein. Met als doel om uw raad zo te informeren dat wij met u een zinvolle dialoog kunnen voeren over impact, met concrete resultaten als onderbouwing van deze impact. Vanuit alle fracties bleek een brede steun te bestaan voor de gepresenteerde denkrichting.

Met deze steun in het achterhoofd gaan wij de gepresenteerde denkrichting in de komende periode verder uitwerken als een ingroeimodel. Hierbij wordt ook verbinding aangebracht met reeds lopende vormen van verantwoording, zoals het periodieke Dashboard Sociaal Domein en de vaste Planning en Control-cyclus. In het voorjaar van 2025 gaan wij met uw raad opnieuw in gesprek naar aanleiding van een inhoudelijk gevuld instrument voor.

De volgende stukken zijn voor u bijgevoegd:
- Presentatie “Doelen en verantwoording Sociaal Domein”, zoals gegeven tijdens de raadsbijeenkomst van 24 september 2024.

Doelen en verantwoording Sociaal Domein

Opbouw van een solide redenering

Sociaal Domein: voortgang in beeld

Doel

- feedback ophalen over denkrichting monitoring voortgang
- structuur geven aan het gesprek over deze voortgang

Voorstel gespreksleidraad

- Aftrap: filosofie van De Hele Olifant
- Compacte analyse: hoe *monitorbaar* zijn het Raadsprogramma en de Nota Sociaal Domein?
- Potloodschets van een mogelijk model – uitgangspunten voor effectieve monitoring
- Op welk niveau focust het gesprek
- Een zinvolle cyclus

- Uw feedback/ informatiebehoefte van de raad
- Afspraken over vervolgstappen

Perspectief van De Hele Olifant op Sociaal Domein

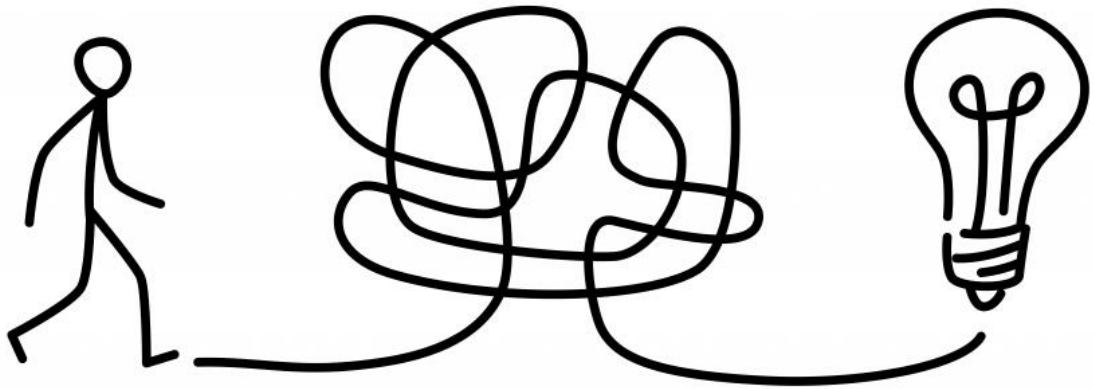
Step-improvement

Bij elke trede zie je nieuwe mogelijkheden

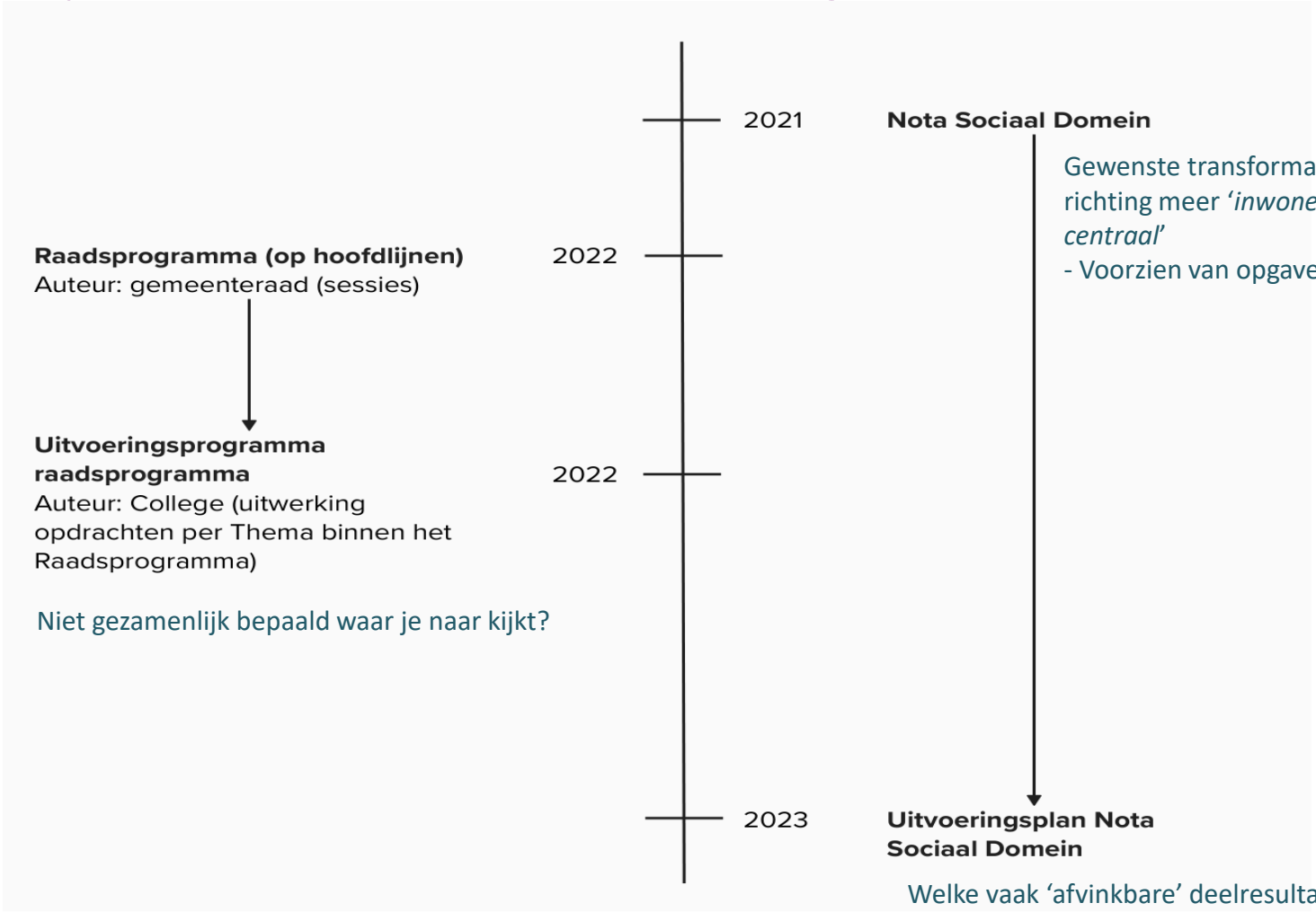

Sociaal Domein = complex terrein
10 jaar is 2 ontwikkelcycli (raadsperioden)

Hoe *monitorbaar* zijn de huidige programma's?

Analyse van bestaande doelstellingsdocumenten …

Analyse van bestaande doelstellingsdocumenten …

Samenhang en eenduidigheid

De Nota Sociaal Domein en Uitvoeringsprogramma raadsprogramma overlappen ten dele – ze zijn niet volledig consistent. We constateren dat dit voor verwarring zorgt voor de ambtenaren die er mee willen werken.

Gevolg:

de documenten zijn lastig bruikbaar voor het aansturen van werkzaamheden

Belangrijk ook: het is onduidelijk waar de opgave ten aanzien van de reguliere, lopende processen is ondergebracht

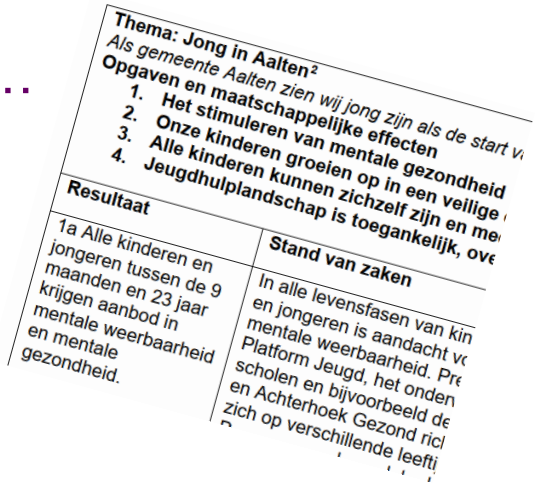
Vraag:

waarom wordt er met twee documenten gewerkt,

waarin vergelijkbare onderwerpen anders verwoord zijn?

Analyse van bestaande doelstellingsdocumenten …

Uitvoeringsprogramma

- Voortzetten preventief jongerenbeleid
- Verbeteren welzijn jongeren op gebied van
  - Mentale gezondheid
  - Middelengebruik (drugs en drank)

?

Uitvoeringsnota

- Opgave: stimuleren van mentale gezondheid
- Nergens binnen de benoemde opgave sprake van **middelengebruik**
- Opgave wel uitgewerkt in 2 resultaatvelden:
  - Alle kinderen aanbod mentale weerbaarheid
  - We weten waar jongeren tegen aan lopen op het gebied van mentale weerbaarheid

Vraag:

- is hier nu duidelijk waar aan gewerkt wordt?
- waar wil je de voortgang van weten?
- welk document staat centraal?

Inzoomen op de afvinkbare resultaten

- Doelstellingen zijn in termen van logica en consistentie onvoldoende zorgvuldig geformuleerd en dragen bij aan verwarring

Thema: Naoberschap: samen sterk in Aalten
Naoberschap: het blijkt opnieuw en veelal in nieuwe vormen de drijvende kracht binnen onze gemeenschap

Opgaven
1. Het stimuleren van inwoners ideeën, - initiatieven en vrijwilligerswerk en ondersteuning van mantelzorg
2. Het herijken versterken en inclusief maken van de sociale basis

Resultaten per opgave	Stand van zaken	Acties 2022-2026	Kosten/investering [1]
1a Inwoners en organisaties kennen het Vrijwilligers Servicepunt (VSP).	De basis van het vrijwilligersservicepunt staat. Nog niet alle partners bieden hun aanbod aan.	De zichtbaarheid van de vrijwilligersvacatures vergroten Alle vacatures op www.vitaalbad.nl plaatsen	Subsidie VSP
1b Inwoners en organisaties zijn op de hoogte van de ondersteuningsmogelijkheden van het VSP, de talentverbinders en de verenigingsondersteuner.	Er is veel kennis bij het VSP, de talentverbinders en de verenigingsondersteuner. Maar het is niet altijd even duidelijk waar zij precies voor ingezet kunnen worden. Wij gaan daarover duidelijke afspraken maken zodat er ook meer helder over gecommuniceerd kan worden.	Inwoners per kwartaal informeren over de ondersteuningsmogelijkheden van het VSP, de talentverbinders en de verenigingsondersteuner	Ontwikkelgelden vrijwilligers

Uitgangspunten

Onderbouwd gesprek met gemeenteraad
over inspanningen, resultaten en **IMPACT**
een maal per jaar (niet te gedetailleerd)

Uitgangspunten vaststellen (Raad, College, Ambtelijk)

Potloodschets

Faciliteren gesprek met dynamisch eenduidig document

- Heldere opgaven en resultaat verwachtingen (afgestemd met raad)
- Inzicht in voortgang van inspanningen en resultaten (zowel wettelijke taken als opgaven vanuit thema's)
- Ondersteund met **patroonmatige kengetallen**
- Aangevuld met **duiding** van resultaten

Integrale gesprekken intern

- Vaststellen maatregelen voor opgaves
- Week van de impact (2x per jaar): Duiden inspanningen en resultaten
- monitoring en bijsturing voortgang

Onderdeel van interne visuele sturing

- Integraal inzicht in inspanningen
- Inzicht in voortgang projecten
- Inzicht in de capaciteit
- Inzicht in resultaten

Beeld van mogelijke rapportering (zie Excel)

				Bollen		
Thema		Opgave per thema	Resultaten per thema	Bestaanszekerheid en participatie	Ondersteuning en geindiceerde zorg	Preventie en gezondheid
Thema 1	Naoberschap: Samen sterk in Aalten	1.1 Stimuleren van inwonersideeën, -initiatieven en vrijwilligerswerk en ondersteunen van mantelzorg	1.1.a Inwoners en organisaties kennen het Vrijwilligers Servicepunt (VSP).			Geleverde inspanning - Flyers rondgestuurd aan alle bewoners - Stand op lokale dorpsfeest met informatie
		Impact				
		Kengetallen Aangeven welke kengetallen in dashboard hierbij horen als deze aanwezig zijn	1.1.b Inwoners en organisaties zijn op de hoogte van de ondersteuningsmogelijkheden van het VSP, de talentverbinders en de verenigingsondersteuner.			Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3
		Duiding bv: We zien uit onderzoek (bv op basis van inwonerpanel U Spreekt) dat meer inwoners en organisaties het VSP kennen en op de hoogte zijn van de ondersteuningsmoogelijkheden. Lag dit percentage bij de start op 43%, daar is dat percentage nu (2 jaar later) gegroeid naar 65%.	1.1.c Het VSP kan anticiperen op de actuele vraag en het aanbod.			
			1.1.d Vrijwilligers hebben de kennis en vaardigheden om met plezier hun taken uit te voeren.			
		1.2 Het herijken, versterken en inclusief maken van de sociale basis	1.2.a In stand houden en optimaliseren van het beweeg-sport en cultuuraanbod in de gemeente Aalten.		Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3	Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3
		Impact				
		Kengetallen Aangeven welke kengetallen in dashboard hierbij horen als deze aanwezig zijn	1.2.b Sport, bewegen en cultuur worden ingezet als middel voor het bereiken van maatschappelijke doelen.			
		Duiding Bv: Er is een website "Vitaalbad.nl" gebouwd. Deze site helpt de activiteiten in de sociale basis voor zowel inwoners als professionals beter zichtbaar te maken. Er is een beheerder voor de website die verenigingen en organisaties mede ondersteunt bij het plaatsen van activiteiten, cursussen en vrijwilligersvacaturen. Ook zijn we in 2023 gestart met structurele bijeenkomsten voor verenigingen in het kader van verenigings-ondersteuning. Dit is een samenwerking tussen de Aaltense Uitdaging, Figulus Welzijn, de Talentverbinders en de gemeente Aalten.	2c Inwoners kunnen op een plek zien waar zij wanneer welke activiteit kunnen beoefenen.			
Thema 2	Een vitaal en gezond Aalten	2.1 Gezondheidsverschillen tegengaan	2.1.a Wij weten waar de grootste gezondheidsverschillen zijn.	Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3	Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3	
		Impact				
		Kengetallen Aangeven welke kengetallen in dashboard hierbij horen als deze aanwezig zijn	2.1.b De samenwerking tussen partners is hecht zodat de vraag van inwoners doortopend opgehaald wordt en vertaald in passende acties en interventies.	Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3		
		Duiding Tekstuele uitleg over status	1c Iedereen woont in een gezonde leefomgeving.			
		2.2 Het stimuleren van (mentale) gezondheid	2.2.a Inwoners met (een risico op) mentale problemen zijn op tijd in beeld en worden geholpen.		Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3	Geleverde inspanning Actie 1 Actie 2 Actie 3
		Impact				
		Kengetallen Aangeven welke kengetallen in dashboard hierbij horen als deze aanwezig zijn	2.2.b Alle partners kennen en het spinnenweb van positieve gezondheid en gebruiken dit.			
		Duiding Tekstuele uitleg over status				

Gespreksniveau

Doel: de raad zo informeren dat we een zinvolle dialoog kunnen voeren over

- Impact
- Concrete resultaten als onderbouwing van de impact
- *Niet* over al dan niet uitgevoerde acties

Informatiebehoefte van de gemeenteraad?

- In welke mate stelt de huidige informatievoorziening de gemeenteraad in staat adequaat zijn kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen ten aanzien van het sociaal domein – en hierover een constructieve dialoog te voeren met het college?

- Aan welke sturingsinformatie heeft de gemeenteraad behoefte; in welke vorm en met welke frequentie?

- Wat is vanuit deze vragen uw feedback op de potloodschets?

Vervolgstappen en tijdlijn

Mogelijk ingroeimodel:

- Voorleggen inhoudelijk gevuld instrument, ter beoordeling door de raad

- Week van de impact, synchroon laten lopen met Planning en Control Cyclus

- Daaropvolgend dus eerste gesprek in nieuwe model tussen college en raad.

Contactgegevens

Jos Bakker
Gravin Aleidisstraat 3, 's-Gravenzande
+31645197182
Jos@deheleolifant.com

Wibo Haverkate
Nijverheidstraat 27, Losser
+31653814177
Wibo@deheleolifant.com

www.deheleolifant.com

DE HELE OLIFANT

changing the game

